

سرشناسه:	همایش ملی نقش حکمت اسلامی در انقلاب اسلامی (۱۳۹۸: قم)
عنوان و نام پدیدآور:	حکمت‌نامه همایش ملی نقش حکمت اسلامی در انقلاب اسلامی... / ...
مشخصات نشر:	قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ، ۱۴۴۱ ق = ۱۳۹۹.
مرجع توليد:	مجتمع آموزش عالی حکمت و مطالعات ادیان
مشخصات ظاهری:	۱۲۸ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۷۲۱-۹
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
موضوع:	فلسفه اسلامی -- کنگره‌ها
موضوع:	Islamic philosophy -- Congresses
موضوع:	فلسفه اسلامی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع:	Islamic philosophy -- Addresses, essays, lectures
موضوع:	ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- کنگره‌ها
موضوع:	Iran -- History -- Islamic Revolution, 1979 -- Congresses
موضوع:	ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع:	Iran -- History -- Islamic Revolution, 1979 -- Adresses, essays, lectures
شناسه افزوده:	جامعه المصطفیٰ ﷺ العالمية، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ
شناسه افزوده:	Almustafa International University Almustafa International Translation and Publication center
رده بندی کنگره:	BBR ۲
رده بندی دیویی:	۱/۱۸۹
شماره کتابشناسی ملی:	۶۱۰۹۸۳۳

BP۱۳۳۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

حکمت‌نامه (همایش ملی نقش حکمت اسلامی در انقلاب اسلامی)

مؤلف: مدرسه عالی فلسفه و عرفان مجتمع حکمت و مطالعات ادیان

چاپ اول: ۱۳۹۹ش / ۱۴۴۲ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ

● چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفیٰ ﷺ ● قیمت: ۲۶۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰

مراکز پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حججیه)، نبش کوچه ۱۸:

تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ تلفکس: (داخلی ۱۰۵) / ۳۷۸۳۹۰۵ - ۲۵۰

◀ ایران، قم، بلوار محمدامین، سه راه سالاریه. تلفن: ۳۲۱۳۳۱۰۶ - ۲۵۰

✉ pub_almustafa

🌐 http://buy-pub.miu.ac.ir

✉ miup@pub.miu.ac.ir

با تشکر از دست‌اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

- مدیر انتشارات: مصطفی نوینخت
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- صفحه‌آرا: سیدمحمدرضا جعفری
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر فنی: علی عبادی فرد

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

هرگونه نسخه برداری اعم از کپی برداری و بازنویسی و انتشار، اسکن، ذخیره کامپیوتری، ترجمه به زبان‌های دیگر و ساخت فایل صوتی کتاب، بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع، شرعاً حرام و از طریق مراجع قانونی، قابل پیگیری است.

حکمت نامه

همایش ملی نقش حکمت اسلامی در انقلاب اسلامی

«دیدارها، مصاحبه‌ها، پیش‌نشست‌های علمی»

مدرسه عالی فلسفه و
عرفان مجتمع حکمت و
مطالعات ادیان

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر
المصطفی ﷺ

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای بندی به دین و سنت در مدیریت همه جانبه کشورها بسیار چالش برانگیز می‌نماید. از این رو مطالعات و پژوهش‌های به روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیّبه، به ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی علیه السلام و مقام معظم رهبری علیه السلام می‌باشد. «جامعة المصطفی علیه السلام العالمية» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی علیه السلام «مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام» را تأسیس کرده است.

در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام

فهرست

مقدمه	۷
دیدارها	۱۱
مصاحبه‌ها	۲۱
پیش‌نشست‌ها	۸۵

مقدمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خدای متعال حکیم است (والله علیم حکیم).^۱

و حکمت را به اولیایش عطا می فرماید و آن وقت که وعاء دل، ظرف حکمت حضرتش قرار گرفت صاحب آن دل نگاهش عرشی و از تمنیات و دل بستگی های فرشی مبرا می گردد چرا که خیرات کثیر به وی عطا شده است ﴿وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا﴾.^۲ و عمود خیمه هویت جاننش میشود خوف و خشیت الهی (حضرت رسول اکرم ﷺ): «رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ»^۳ و چنین کسی مصداق اتم عالم ربانی است ﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾.^۴

و حضرت امام خمینی رحمته الله علیه حکیمی بود که ریشه در ملکوت داشت از عالم غیب مدد می گرفت و مرغزار دل های همه حق جویان را آب یاری می نمود، شمیم گل های عرشی را به همراه داشت و مشام جان ها را از عطر

۱. انفال، آیه ۷۱.

۲. بقره، آیه ۲۶۹.

۳. منتخب میزان/الحکمه، محمد الریشهری، تلخیص السید حمید الحسینی، دارالحدیث للطباعة والنشر، ۱۴۲۲ ق، روایت ۱۷۱۴.

۴. فاطر، آیه ۲۸.

کتاب آسمانی و معارف حکمی معطر می‌ساخت او فرزند آن بزرگمردی بود که خدای سبحان در وصفش فرمود: ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾.^۱ ابر کویر تشنه جان‌های تفتیده از ظلم و ستم همچون ابر بهاری می‌بارید و بر دل‌های خسته در طول سالیان جهالت و غفلت و تعصب همچون نسیم روح نواز حکمت بود و همه را به راه پروردگار فرا می‌خواند. ﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ﴾.^۲ دل آن خدایی‌مرد منور به نور عرش بود (المسیح علیه السلام): ان الحکمة نور کل قلب^۳ و در سایه‌سار وارستگی از دنیا و دل‌بستگی‌های فانی، وقاری علوی داشت (امام علی علیه السلام): اول الحکمة ترک اللذات و آخرها مقت الفانیات^۴.

همچون موسای کلیم با عصایی از معرفت و حکمت و صلابت کاخ سلاطین زمان را به لرزه می‌انداخت (حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم): کاد الحکیم ان یکون نبیا^۵

و چونان نوح پیامبر ناخدایی گشت و همه مستضعفین عالم را از تلاطم امواج تعصب و خرافات و جهالت رهانید (امام صادق علیه السلام): ان العلماء ورثة الانبياء^۶.

او به حقیقت حکیم بود حکیمی الهی و مردم را با اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و سلم آشنا ساخت، اسلام مقرون به بصیرت و حکمت و فرزاندگی

۱. آل عمران، آیه ۱۶۴.

۲. نحل، آیه ۱۲۵.

۳. منتخب میزان الحکمه، روایت ۱۶۹۸.

۴. همان، روایت ۱۷۰۹.

۵. همان، روایت ۱۷۰۱.

۶. همان، روایت ۴۴۶۸.

﴿قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ﴾^۱ و شد شاخصی برای همه زجرکشیدگان جهل و لجاجت و جمود که راه را از چاه بشناسند و اسلام ناب محمدی و علوی ﷺ را از اسلام آمریکایی سلفی و داعشی تمییز دهند. و پس از رحلت آن پیر فرزانه سکان این کشتی نجات و عصای آن موسای طریق به دست مریدی و حکیمی از مکتب آن حضرت قرار گرفت که در عدد ثانی بود ولکن در وارستگی و عبودیت و معرفت و صلابت و فرزاندگی با مرادش یکی بود.

مرید و مرادی که فانی در توحید بودند و ملازم حق و حقیقت (امام علی علیه السلام): رأس الحكمة لزوم الحق و طاعة الحق).^۲

در پایان عاجزانه از آستان ربوبی مسئلت داریم که خدایا رهبر فرزانه و عظیم الشان ما را تا قیام حضرت صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه در پناه خودت حفظ فرما.

این دفتر مجموعه‌ای است از خلاصه مصاحبه‌ها و پیش‌نشست‌هایی که در ارتباط با همایش جایگاه حکمت اسلامی در انقلاب اسلامی برگزار شده است و به محضر شما خواننده محترم تقدیم می‌گردد.

والحمد لله رب العالمین

۱. یوسف، آیه ۱۰۸.

۲. منتخب میزان‌الحکمه، روایت ۱۷۱۷.

